

אסכולת קרב

ויכוח רב-ענין התעורר בעתונות הצבאית-המקצועית הבריטית משך השנה העברה, על הנושא: מה לקח ומה מסקנות יש להסיק מנסיון מבצעי הפשיטות במלחמת העולם? את הפתיחה לכך היותה הרצאתו של המיור-ג'נרל לאיקוק (אשר עמד, במחציתה השניה של המלחמה, בראש „המבצעים-המשולבים“) על „הפשיטות במלחמה האחרונה ולקחן“, שהרצה ב„חברה המלכותית המאוחדת של שרותים-לוחמים“. (אגב, תרגומה של אותה הרצאה מחכה מזה זמן מה בתיק „מערכות“ לפרסומה). הן המרצה והן יושב-הראש באותה מסיבה, האדמירל ויין (שפרסומו רב, מאז תפיסת אניות גרמניות על-ידו בפירודים נורבגיים, להבקעת המעבר אל מלטה) השיבו תשובה חיובית תקיפה לשאלה, „האמנם ישנו צורך אמיתי בכך כי תוספנה להתקיים יחידות קומנדו?“ לעומתם הופיעה בשלהי 1948, ב„רבועון הצבא“ הבריטי רשימתו של לט. קולונל טוהיג, המציגה, לדברי בעל הרשימה, את הדעה המקובלת בחבר קציני הבריגדות והגדודים „של הצבא הבריטי“. ההרצאה והרשימה רק שיקפו את חילופי הדעות התכופים שמצאו מקום בתקופה הזאת בכל פינותיהם של הכוחות המזוינים הבריטיים.

הרשימה על „אסכולת-קרב הניתנת בזה נערכה ע"י אנשי מה"ד בעקבות הדעות שהובעו ב„רבועון הצבא“ הבריטי כנ"ל, אולם היא מכילה עובדות ושקולים שיש בהם כדי להרחיב את היריעה.

לפעול עצמאית או מבלי להישען על יחידה אחרת מבחינה מנהלתית.

כל תפקידי-הקומנדו, כגון פיטרול, פשיטות, או פריצת-מכשולים, הם גם תפקידי של גדול חי"ר אשר אומן לכך. לעומת זאת עולה גדוד חי"ר על גדוד קומנדו בזה שהוא מסוגל לדאוג לעצמו מבחינה מנהלתית, וגם להישאר במקומו, לאחר שמילא את משימתו, ואילו את הקומנדו יש להחליף ביחידות אחרות הנראות כאילו הן פחותות-ערך.

אין כאן נסיון לטשטש את העובדה כי יש הכרח להתאים ציוד מיוחד ואימון מיוחד לכל מבצע העור מד על הפרק; אולם יש לקבוע כי לו ניתן ציוד זה ואימון זה לגדוד-חי"ר רגיל, היה מסוגל גם הוא לבצע זאת. ובחינה כנה של כוח-הפשיטה של מיג'ור-ג'נרל וינגייט תוכיח! חייליו לא היו אלא אנשים רגילים בהחלט, אנשי עיר, בגיל 30—35, אלא שהם קיבלו את האימון ואת הציוד המיוחדים שהיו דרושים למבצע שעמד לפניהם.

מתוך נסיון הקומנדו בצבא הבריטי נראה שיציאת הקומנדו היה דבר יקר מדי מבחינת כוח-האדם. טובי מפקדי-השדה הצעירים הושמדו, שעה שאילו היו הללו מוחזרים לאחר האימונים ליחידותיהן, היו ללא-ספק מרימים את רמת-יחידותיהם ובכך היו משביחים ומעלים את רמת הצבא כולו.

בעיית המציאותיות של האימון, שתכליתה להכשיר את הפרט ואת צוות-הקרב הכיתתי-המחלקתי, ולפתח עד המכסימום את הטקטיקה הזעירה, היא שנתנה את הדחיפה להקמת אסכולת-קרב (Battle School) מיד לאחר „דנקירק“ (ב-1940) הוחל בצבא הבריטי בפיתוחה של אסכולת-הקרב מצד אחד, ומצד שני — בפיתוח יחידות-מחץ, קומנדו — לאותה מטרה של פיתוח טקטיקה זעירה תוקפנית. נבחון בזה את התוצאות של שתי שיטות אלה וננסה ללמוד מהן את הלכת, כי שתי השיטות, תכליתן אחת אף כי תוצאותיהן — שונות.

במקום להקים אסכולות לפיתוח הטקטיקה הזעירה התוקפנית, שיכשירו מנהיגי-שדה צעירים, הוקמו יחידות מומחים של „קומנדו“, שקלטו לתוכן את מיטב כוח-האדם שהיה בנמצא והחזירו ליחידות הרגילות רק את אלה שנמצאו נחשלים או נכשלים. נתגבשה ונתקבלה הגישה הגרמנית שלפיה הוקמו יחידות-מחץ שהיו מוכשרות למטרות מיוחדות בלבד, ולא היו מתאימות לכל תפקיד חי"ר אחר שעלול היה להיות מוטל עליהן.

בין הערכים החיוביים שגוף-מומחה מיוחד זה ביסס בצבא היו: מוראל גבוה ושיטות אימונים תוקפניות ומציאותיות. אך פרט לשני אלה, לא היו למעשה, לקומנדו כל יתרונות נוספים כי לא יכלו

לאחר שהוקמו היחידות המיוחדות של הקומנדו הורגש מחסור עצום ביחידות הרגילות במנהיגי-שדה צעירים, כגון מפקדי-כיתות ומפקדי-מחלקות. ואם נצא מתוך ההנחה, שהדרגים הלוחמים הקדמיים — כגון כיתות ומחלקות — הם הקובעים בקרב את ההצלחה או את הכשלון, יהיה ברור לנו כי מבחינת הרמה הכללית של כל הצבא, יצירת קומנדו הוא מעשה-בזבז. במלחמה יהיה לעתים צורך להקים יחידות מיוחדות, כגון "פלגות-המדבר לטוחים-ארר-כים", שהיו במדבר-המערבי, וכיוצא באלה, אבל רצוי יהיה להקימן מתוך יחידות קיימות שיאומנו למטרה מיוחדת — כמו ה"צ'נדטים" של מיג'. ג'נרל וינגייט, ולאחר שסיימו את תפקידן אין להרשות שימשיכו להתקיים. רק ע"י שיטה זו אפשר יהיה למנוע את בזבוז מיטב כוח-האדם אשר בצבא. כמור כן יהיה צורך להתגבר גם על רצונם של מפקדי יחידות אלה לחפש ולמצוא תפקידים אחרים שיצ-דיקו את קיומו של כוח כזה.

אין כונת הדברים לאמר שלא יוקם גוף שמתפקידו יהיה לחקור ולבדוק את "המשימות המיוחדות" העלולות להיות מוטלות על הצבא כדי להתאים להן את הציוד ואת האימון. אבל לעינינו צריכה לעמוד המטרה לשמור על יעילות הצבא כולו, והוא שצריך להמליץ על הציוד והשיטות וכדומה שיוכנסו לתוך המבנים הקיימים. גוף זה הולך ומוקם ע"י בתי-הספר לחיל-רגלים, במסגרת אסכולת-הקרב. מספר מכסימלי של מפקדי-כיתות ומפקדי-מחלקות צעירים שיעברו קורס זה יביאו לייעול הטקטיקה הזעירה בתוך היחידות הקיימות, מבלי שיהיה צורך להקים יחידות-מומחים מיוחדות, כגון יחידות של סיירים חטיבתיים לחדירה עמוקה; כי למעשה כל התפקידים האלה הם תפקידיו של גדוד רגליים "נורמלי". נוסף לכך ימנע הבזבוז בכוח-אדם מעולה, משום שכל חניך בשובו אל יחידתו יביא עמו טכניקה, טקטיקה-מציאותית בריאה ומוראל גבוה.

אל נא יחא בעינינו קרב המגע של מחלקה כזניקה בנוסח מתורגל. אדרבה, גם כאן התנועה נתונה עדין לפיקוח, והיזמה חיבת לעבור כקו שני במחשבת המפקד.

עליו להוביל את כתתו באורח תוקפני לתוך שטח המטרה. נוכח עמדות אויב חובה עליו לדעת להוליך את יחידתו הליכה של זניקות, חוליות חוליות קטנות, כשיתר אנשי הכיתה או המחלקה מחפים את הזניקות הללו באישם. וככל שתגדל התנגדות האויב כן חייבות הזניקות להתקצר והחוליות לקטון. ואם ההתנגדות כבדה מאוד, או בהמצא מכשולים רציניים, בין טבעיים ובין מלאכותיים, יתכן והחוליות בהתקדמותם תצטרכנה לא להלך או לרוץ, אלא לזחול. על מפקדי הכיתות לכוון את אנשיהם ולפקח עליהם פיקוח מהודק ככל האפשר, כדי לנהוג אותם קדימה אל המטרה.

לז"ט. קול. ויקר ב"ירחון חיל-הרגלים", ארה"ב